

BirdLife Suomi ry BirdLife Finland rf
Annankatu 29 A 16, 00100 HELSINKI
Puh. (09) 4135 3300, fax (09) 4135 3322
Sähköposti: toimisto@birdlife.fi
www.birdlife.fi

26.10.2022

Vastaanottaja
Ympäristöministeriö
kirjaamo.ym@gov.fi

Lausunto Suomen tarpeesta osallistua Ruotsin talousvyöhykkeelle suunniteltavan Södra Victoria –tuulivoimala-alueen ympäristövaikutusten arviointimenettelyyn (VN/25637/2022)

BirdLife Suomi kiittää lausuntopyynnöstä ja toteaa sen johdosta seuraavaa.

Ruotsin talousvyöhykkeelle eteläiselle Itämerelle Södra Midsjöbankenin matalikkoalueelle suunnitellaan Södra Victoria nimistä merituulivoimala-aluetta, jonka kapasiteetti olisi 1500-2000 MW. Meren syvyys alueella vaihtelee 23 ja 36 metrin välillä.

Södra Midsjöbankenin matalikko on todettu kansainvälisesti tärkeäksi lintualueeksi eli IBA-alueeksi (IBA, Important Bird and Biodiversity Area)¹. Suunniteltu tuulivoimala-alue sijoittuu lähes kokonaan IBA-aluerajauksen sisään. Tuulivoimala-alue on lisäksi valtaosin Natura 2000 aluetta (SPA ja SCI) ja se on Natura-tietolomakkeiden mukaan erittäin tärkeä vesilintujen kerääntymisalue sekä tärkeä alue muun muassa pyöriäiselle.

Tuulivoimasuunnitelma aiheuttavaa huomattavan suuren uhkan alueen luonnolle, erityisesti maailmanlaajuisesti vaarantuneeksi ja Itämerellä erittäin uhanalaisiksi luokitellulle allille ja on lintudirektiivin vastainen. Tuulivoimauhkan lisäksi alueen linnuston on todettu kärsivän ylikalastuksen vaikutuksesta ja laivojen öljypäästöistä. Alue ei edellä mainituista syistä sovellu tuulivoimala-alueeksi, vaan alueen hyödyntämisen sijasta sillä tulisi tehostaa suojelutoimenpiteitä.

BirdLife Sverige on ottanut kantaa hankkeeseen, ja esittänyt voimala-alueen siirtämistä IBA-alueesta riittävän kauaksi länteen, jolloin hankkeen vaikutukset linnustoon pienenisivät. Yhdistys on kuitenkin todennut kannanotossaan, ettei sillä ole asiantuntemusta arvioida, kuinka kauaksi länteen hanketta tulisi siirtää, jotta se ei aiheuttaisi uhkaa pyöriäispopulaatiolle.

Ramboll-yhtiön laatimassa Södra Victorian tuulipuiston kuulemisasiakirjassa ei ole tuotu lainkaan esiin tuulivoimaloiden linnustolle aiheuttamaa häirintä- eli välttämisaikutusta, vaikka se on tutkimusten mukaan avomerialueilla törmäyksiä merkittävämpi ongelma lintupopulaatioille. Avomerialueilla useiden lintulajien on todettu välttelevän tuulivoimaloiden alueita kilometrien - jopa yli 10 kilometrin - etäisyydeltä. Välttämisaikutus pienentää lintujen käytettävissä olevaa ruokailualueita, mikä johtaa populaation pienemiseen. Välttämisaikutuksen puuttuminen kuulemisasiakirjasta asettaa epäilyksen siitä, onko YVA-hankkeen toteuttajalla riittävä asiantuntemus tuulivoimaloiden linnustovaikutuksista.

Suunnitellun tuulivoimala-alueen merkitystä Suomessa pesiville linnuille ei tunneta. Alueella voi kuitenkin olla merkitystä Suomessa pesivien lintujen talvehtimispaikkana. Alue on sen sijaan varmasti tärkeä ruokailualue Suomen kautta Venäjälle pesimään muuttaville linnuille, erityisesti allille.

¹ <http://datazone.birdlife.org/site/factsheet/southern-midsj%C3%B6-bank-iba-sweden>

Vaikka alue ei ole todennäköisesti lintujen päämuuttoreitillä, on tärkeää, että hankkeessa toteutetaan sekä kevät- että syysmuuttokausia kattava tutkaseuranta, jolla selvitetään muuton voimakkuus ja korkeus alueella sekä arvioidaan törmäysriskit.

Tuulivoimalahankkeen suunnittelun jatkaminen alueelle, joka on jo kerran todettu tuulivoimatuotannolle sopimattomaksi, osoittaa tarpeen Itämeren tuulivoiman sijoittamisen yleissuunnitelmalle. Suomen tulee edistää Itämeren merituulivoiman sijoittamisen yleissuunnitelman laatimista. Vähintään tarvitaan samoilla tutkimuksiin pohjautuvilla perusteilla laaditut maakohtaiset suunnitelmat tuulivoimaloiden sijoittumisen ohjaamiseksi. Suunnitelmien tulee sisältää erityisesti ne EI-alueet, joille tai joiden läheisyyteen ei nykytietämyksen mukaan tule rakentaa tuulivoimaa lintujen tärkeiden pesimä- ja levähdyspaikkojen tai muuttoreittien sijoittumisen vuoksi.

Pidämme erittäin tärkeänä, että Suomi osallistuu Södra Victorian -tuulivoimalahankkeen YVA-menettelyyn. Suomen on tärkeä varmistaa, että hankkeessa toimitaan EU-lainsäädännön mukaisesti, selvitetään vaihtoehtoisia sijoituspaikkoja IBA- ja Natura-alueen ulkopuolelta, toteutetaan riittävät selvitykset ja arvioidaan kaikki tuulivoiman linnuille aiheuttamat vaikutukset mukaan lukien voimaloiden välttämisen vaikutus lajien ruokailualueisiin sekä tuulivoimalahankkeen ja alueen muun ihmistoiminnan, kuten kalastuksen, yhteisvaikutukset alueen linnustolle sekä hankkeen vaikutus populaatioille yhdessä muiden eteläisen Itämeren tuulivoimalahankkeiden kanssa.

BirdLife Suomen puolesta

Aki Arkiomaa, toiminnanjohtaja